

UNIVERSITY OF MUMBAI

No.UG/ 345 of 2004

CIRCULAR:-

A reference is invited to the Ordinances, Regulations and syllabi relating to the F.Y.B.A. and S.Y.B.A. degree courses vide pamphlet Nos.135 and 140 and the Principals of the affiliated colleges in Arts are hereby informed that the recommendations made by the Ad-hoc Committee appointed by the Academic Council to advise it on all matters relating to the course of study and examinations in the subject of Punjabi at the B.A. degree course under the revised pattern at its meeting held on 14th January, 2004 has been accepted by the Academic Council at its meeting held on 2nd April, 2004 vide Item No.4.3 and that, in accordance therewith, the syllabus in the subject of Punjabi (Compulsory and Optional) Paper I at the F.Y.B.A. examination and Papers II and III at the S.Y.B.A. examination has been revised as per Appendix and that the same has been brought into force with retrospective effect from the academic year 2003-2004.

Mumbai 400 032.
17th August, 2004.

W.D. 146
for I/c REGISTRAR

To,

The Principals of the affiliated colleges in Arts and the Director, Institute of Distance Education.

A.C.No.4.3/2.04.04

No.UG/ 345-A of 2004 MUMBAI-400 032 17th August, 2004.

Copy forwarded with Compliments for information to:-

- 1) The Dean, Faculty of Arts

W.D. 146
for I/c REGISTRAR

Copy to:-

The Director, Board of College and University Development, the Controller of Examinations, the Deputy Registrar (Eligibility and Migration Section), the Director of Students Welfare, the Personal Assistants to the Vice-Chancellor, the Pro-Vice-Chancellor, the Registrar and the Assistant Registrar, Administrative sub-center, Ratnagiri for information.

The Controller of Examinations (10 copies), the Finance and Accounts Officer (2 copies), Record Section (5 copies), Publications Section (5 copies), the Deputy Registrar, Enrolment, Eligibility and Migration Section (3 copies), the Deputy Registrar, Statistical Unit (2 copies), the Deputy Registrar (Accounts Section), Vidyanagari (2 copies), the Deputy Registrar, Affiliation Section (2 copies), the Director University Computer Center (UDC Building), Vidyanagari, (2 copies), the Assistant Registrar, Academic Authorities Unit (2 copies) and the Assistant Registrar, Management Council (2 copies). They are requested to treat this as action taken report on the concerned resolution adopted by the Academic Council referred to in the above Circular and that in separate

UNIVERSITY OF MUMBAI

Syllabus for
F.Y./S.Y. B.A. (Punjabi)
(Compulsory)

ਅਧਿਆਇ ਵਿਸ਼ਾ :-

੧. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ :-	(12 lectures)
ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ	
੨. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ	(11 lectures)
ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵਰਣਮਾਲਾ, ਮਹੱਤਵ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ	
੩. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ :-	(8 lectures)
ਉਪਭਾਸ਼ਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਟਕਸਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ	
੪. ਕਵਿਤਾ :-	(8 lectures)
ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਤੱਤ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਗੁਣ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ	
੫. ਨਿਬੰਧ :-	(11 lectures)
ਨਿਬੰਧ ਇਕ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਗੁਣ ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਤੱਤ ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਮੰਤਵ	
੬. ਨਾਵਲ :-	(10 lectures)
ਨਾਵਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਨਾਵਲ ਦੇ ਲੱਛਣ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ	
੭. ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ :-	(7 lectures)
ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਗੁਣ, ਕਲਾਤਮਕਤਾ, ਕਲਾਤਮਕਤਾ, ਅਕਾਰ ਅਤੇ ਇਕਾਗਰਤਾ	
੮. ਇਕਾਂਗੀ :-	(10 lectures)
ਇਕਾਂਗੀ, ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਕਬਾਨਕ, ਉਦੇਸ਼। ਵਾਰਤਾਲਾਪ	
੯. ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ	(5 lectures)
੧੦. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਭਿਨਤਾ	(5 lectures)
੧੧. ਸਦਾਚਾਰ ਤੇ ਗੁਰਮਤ	(5 lectures)

TOTAL 92 lectures

SUBJECT : PUNJABI PAPER - I (Optional)

1. ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖਣਾ :- (10 lectures)

(ਲੇਖ ਰਚਨਾ -)

2. ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣਾ :- (8 lectures)

ਜਾਂ

ਕੋਈ ਮੰਨ ਪਸੰਦ ਉਚ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੇ

3. ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸ ਤੇ ਪੈਰੂ ਰਚਨਾ (7 lectures)

4. ਮੁਹਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਣਾ (7 lectures)

5. ਗਲਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਖਣੇ । (6 lectures)

6. ਅਗੇਤਰ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰ ਲਾ ਕੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣੇ। (6 lectures)

7. ਵਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸਣੀਆਂ (7 lectures)

8. ਅਣਡਿਠੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਣੇ । (2 lectures)

੯. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂਦੇ ਉਤਰ ਦੇਣਾ । (2 lectures)

ਉਤਰ ਦੇਣਾ ।

10. ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੁਹ (ਨਾਵਲ) (6 lectures)

11. (ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੁਹ) ਦਾ ਮੁਖ ਪਾਤਰ (6 lectures)

12. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ, ਇਲਮਦੀਨ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ (6 lectures)

(ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੁਹ) ਨਾਵਲ ਦਾ ਧ੍ਰਿਣਾਯੋਗ ਪਾਤਰ

ਦਿਤੇ ਗਏਸ਼ਬਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ

13. ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਦ ਤੇ ਗੁਰਮਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ (6 lectures)

Module SE LATOR

TOTAL

79 lectures

F.Y.B.A. PUNJABI PAPER (COMPULSORY) QUESTION PAPER

I)	Prose - 40 marks to be divided as follows :-	
a)	Critical questions on style, philosophy of writer.	15 marks
b)	25 marks for textual questions to be divided as follows :-	
	Reference to context	10 marks
	Textual Question	10 marks
	Short Notes	5 marks
II)	Poetry & Novel - 20 marks to be divided as follows :-	
a)	Critical questions	8 marks
b)	Character Sketch of Novel	12 marks
III)	Short Story & Gurmukhi Lipi	
a)	Comprehension	20 marks
b)	Importance of Punjabi Language	<u>20 marks</u>
		TOTAL
		100 marks

F.Y.B.A. PUNJABI PAPER - I (OPTIONAL) QUESTION PAPER

I)	Essay Writing	15 marks
ii)	Selected Paragraphs & Stories	15 marks
iii)	Paragraph Writing	10 marks
iv)	Proverbs	10 marks
v)	Make sentences	5 marks
vi)	Unseen passages	10 marks
vii)	Question & Answer relating to Guru Nanak Devji	10 marks
viii)	Questions on Novel	10 marks
ix)	Grammar	<u>15 marks</u>
		TOTAL
		100 marks

ਅਧਿਆਇ ਵਿਸ਼ਾ :-

੧. ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ :-

੧) ਦਮੋਦਰ :- ਹੀਰ ਦਾ ਜਨਮ, ਹੀਰ ਦੀ ਮੰਗਣੀ, ਪੀਂਦੇ ਰਾਂਲ੍ਹੇ ਦਾ ਜਨਮ,
ਧੀਂਦੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ, ਪੀਂਦੇ ਰਾਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪਰਨਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
ਆਦਿ। (10 lectures)

੨) ਪੀਲ੍ਹੇ :- ਮਿਰਜੇ ਦਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣਾ, ਸਾਹਿਬਾਂ ਤੇ ਮਿਰਜੇ ਦਾ
ਵਾਰਤਾਲਾਪ, ਡੋਗਰ ਦਾ ਖਵਿ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ
ਦੱਸਣਾ, ਸਾਹਿਬਾਂ ਮਿਰਜੇ ਦੀ ਦੋਸਤੀ। (10 lectures)

੩) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ :- ਹੀਰ- ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ। (6 lectures)

੪) ਕਾਦਰਯਾਰ :- ਪੂਰਨ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਾਲ ਦੱਸਣਾ।
(੧੯੦੨-੧੯੯੨) ਪੂਰਨ ਦਾ ਵਿਦਾ ਹੋਣਾ। (7 lectures)

੫) ਬੀਰ ਕਾਵਿ :- (ਜੰਗਨਾਮਾ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ) ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹਮਦ ਜਾਣਕਾਰੀ। (10 lectures)

(੧੭੮੮ ੧੮੯੨)

੬) ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ :-

ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (੧੯੨੨-੧੯੮੭) (10 lectures)

ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਛੁਲ, ਬਾਗ ਦਾ ਦਿੜਾ ਅਤੇ ਸਵੇਰ ਦਾ ਦਿੜਾ।

ਪ੍ਰੇ: ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ :- ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੁਕਾਂ ਮੈਂ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਸਾਡੀ ਗਰੀਬਾ ਦੀ।
(੧੯੮੧-੧੯੯੧) ਦਰਿਆ ਕਿਨਾਰੇ। (8 lectures)

੭) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ :- (8 lectures)

ਕਥਾਵਾਂ :- ਗੁੱਗਾ ਪੀਰ,
ਨਲ ਦਮਜੰਤੀ,
(ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤੱਤਰ)

੮) ਪੂਰਨ ਭਗਤ :- ਸਾਰੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ। (3 lectures)

੯) ਰਾਜਾ ਰਸਾਲੂ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤੱਤਰ ਵਿਚ ਸਭ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ।

੧੦) ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆ ਉਪ- ਭਾਸ਼ਾਵਾ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (3 lectures)
(3 lectures)

ਪੌਠੋਹਾਰੀ, ਮਾੜੀ, ਦੁਆਬੀ, ਮਲਵਈ,

TOTAL 78 lectures

SUBJECT : PUNJABI PAPER - III

੧) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ :- ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ, (7 lectures)

ਫਕੜੁ ਜਾਤ ਫਕੜੁ ਨਾਉਂ,
ਹਕ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ,
ਪੰਜਿ ਨਿਵਾਜਾ ਵਖਤ ਪੰਜਿ ਪੰਜਾ ਪੰਜੇ ਨਾਉਂ ।

੨) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ:- ਅਠੀ ਪਹਰੀ ਅਠ ਖੰਡ, (8 lectures)

ਆਖਣੁ ਆਖਿ ਨ ਰਜਿਆ ।
ਨਾਨਕ ਪਰਖੈ ਆਪ ਕਉ ।
ਇਹ ਜਗੁ ਸਚੈ ਕੀ ਜੈ ਕੋਠੜੀ ।

੩) ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ :- ਹਮ ਭੀਖਕ ਭੇਖਾਰੀ ਤੇਰੇ । (8 lectures)

ਸਤੀਆ ਏਹਿ ਨਾ ਆਖੀਅਨਿ ।
ਅਨਦੁ ਸੁਣਹੁ ਵਡਭਾਰੀਹੋ ।
ਜਾਤਿ ਕਾ ਗਰਬੁ ਨ ਕਰੀਅਹੁ ਕੋਈ ॥

(ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ)

੪) ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕ । (4 lectures)

੫) ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੱਤ ਦੇਣੇ । (8 lectures)

੬) ਗਲਤ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਕੇ ਲਿਖਣਾ । (3 lectures)

੭) ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣੇ । (6 lectures)

੮) ਸਿਰਲੇਖ ਤੇ ਪੈਰ੍ਹੂ ਰਚਨਾ । (2 lectures)

ਜਾਂ

ਅਣਿੱਠੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੜ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੱਤ ਦੇਣੇ ।

੯) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾਂ । (2 lectures)

ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ , ਦਫਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

੧੦) ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ (3 lectures)

(ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ

੧੧) ਲੋਕ ਗੀਤ ਦਾ ਮਹੱਤਵ (3 lectures)

TOTAL 52 lectures

S.Y.B.A. PUNJABI PAPER - II QUESTION PAPER

I)	Prose – 40 marks to be divided as follows :-	
a)	Critical questions on style, philosophy of writer.	15 marks
b)	25 marks for textual questions to be divided as follows :-	
	Reference to context	10 marks
	Textual Question	10 marks
	Short Notes	5 marks
II)	Literature :	
a)	Critical questions	10 marks
b)	Reference to context	15 marks
III)	Short Stories :	10 marks
IV)	Short questions on history of Punjabi Language:	15 marks
a)	Pothohari	
b)	Majhi	
c)	Dwabi	
d)	Malvaee	
V)	Questions related to Poetry	<u>10 marks</u>
		TOTAL
		100 marks

S.Y.B.A. PUNJABI PAPER - III QUESTION PAPER

I)	Gurbani	25 marks
	(Guru Nanak Dev Ji, Guru Angad Dev Ji & Guru Amar Das Ji)	
II)	Shloak Baba Farid Ji	10 marks
III)	Questions related to various chapters	10 marks
IV)	Making sentence Incorporating given words	10 marks
V)	Comprehension	10 marks
VI)	Translation of English passage to Punjabi	10 marks
VII)	Letter Writing	10 marks
VIII)	Importance of folk songs	<u>15 marks</u>
		TOTAL
		100 marks